

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE

despre aprobarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice

nr.514 din 23.04.2002

(în vigoare 02.05.2002)

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.59-61 art.603 din 02.05.2002

* * *

În temeiul Legii cu privire la energetică nr.1525-XIII din 19 februarie 1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.50-51, art.366), Guvernul Republicii Moldova

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice (se anexează).
2. Se abrogă:

Hotărîrea Sovietului Miniștrilor al R.S.S.Moldovenești nr.413 din 15 noiembrie 1972 "Cu privire la Hotărîrea Sovietului Miniștrilor al U.R.S.S. din 11 septembrie 1972 nr.667 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind protecția rețelelor electrice cu tensiune pînă la 1000 V";

Hotărîrea Sovietului Miniștrilor al R.S.S.Moldovenești nr.112 din 6 aprilie 1984 "Cu privire la Hotărîrea Sovietului Miniștrilor al U.R.S.S. din 26 martie 1984 nr.255 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind protecția rețelelor electrice cu tensiune peste 1000 V".

**PRIM-MINISTRU
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Vasile TARLEV

**Contrasemnată:
Ministrul energiei
Ministrul justiției
Chișinău, 23 aprilie 2002.
Nr.514.**

**Iacob Timciuc
Ion Morei**

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova
nr.514 din 23 aprilie 2002

REGULAMENTUL

cu privire la protecția rețelelor electrice

1. Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice (în continuare - Regulament) este elaborat în conformitate cu cerințele articolului 17 al Legii cu privire la energetică nr.1525-XIII din 19 februarie 1998, în scopul asigurării integrității rețelelor electrice, creării condițiilor normale de exploatare a acestora și prevenirii accidentelor.

Prezentul Regulament se va aplica în cadrul proiectării, construcției și exploatării rețelelor electrice, precum și la efectuarea lucrărilor în apropierea rețelelor electrice.

Prevederile prezentului Regulament nu exclud prevederile actelor normative în vigoare.

I. TERMENI ȘI DEFINIȚII

2. În sensul prezentului Regulament, se utilizează următorii termeni și definiții:

rețea electrică – totalitatea instalațiilor electrice de transport și distribuție a energiei electrice, compuse din stații electrice, instalații de distribuție, linii electrice aeriene și linii electrice de cablu ce funcționează într-un anumit teritoriu;

linie electrică aeriană (LEA) – instalație electroenergetică, montată în aer liber, care servește la transportul și distribuția energiei electrice și este compusă din conductoare (izolate sau neizolate), izolatoare, cleme, armături, stâlpi, fundații și instalații de legare la pământ;

linie electrică de cablu (LEC) – linie de transport al energiei electrice sau al impulsurilor electrice separate, compusă dintr-un cablu sau din câteva cabluri paralele, legate cu manșoane de cuplare, de oprire și terminale, precum și cu elemente de asamblare;

zona de protecție a liniei electrice aeriene (LEA):

1) zona de-a lungul LEA, constituită din terenul și spațiul aerian, limitate de planurile verticale, depărtate din ambele părți ale liniei de la conductoarele marginale fără devieri, la distanța de:

LEA cu tensiunea	de pînă la 1 kV	– 2 m;
LEA cu tensiunea	de 1-20 kV	– 10 m;
LEA cu tensiunea	de 35 kV	– 15 m;
LEA cu tensiunea	de 110 kV	– 20 m;
LEA cu tensiunea	de 330,400 kV	– 30 m;
LEA cu tensiunea	de 750 kV	– 40 m;

2) zona de-a lungul LEA ce traversează rezervoarele de apă (rîuri, canale, lacuri etc.), ca spațiu aerian deasupra suprafeței apei rezervoarelor de apă, limitat de planurile verticale detașate pe ambele părți ale liniei de la conductoarele marginale, aflate în stare statică a acestora, pentru apele navigabile - la o distanță de 100 m, iar pentru cele nenavigabile – la o distanță prevăzută pentru stabilirea zonei de protecție de-a lungul LEA terestre;

zona de protecție a liniei electrice de cablu (LEC):

1) terenul de-a lungul LEC, limitat de planuri verticale detașate pe ambele părți ale liniei de la cablurile laterale la o distanță fixată pentru:

LEC cu tensiunea de peste 1 kV – 1 m;

LEC cu tensiunea de pînă la 1 kV – a cîte 1 m de fiecare parte (în orașe sub trotuare – la 0,6 m în direcția clădirilor, construcțiilor și la 1 m – spre partea carosabilă a străzii);

2) partea din spațiul de apă, de la suprafața apei pînă la fundul ei, de-a lungul LEC, limitată de planurile verticale distanțate pe ambele părți ale liniei de la cablurile marginale la o distanță de 100 m;

mecanisme – macarale de toate tipurile, dispozitive hidraulice de ridicare, turnuri telescopice, excavatoare, tractoare, autoîncărcătoare, mașini de săpat gropi, scări mobile cu acționare mecanică etc.;

permis de acces – dispoziție, întocmită pe un formular special, privind executarea în siguranță a lucrărilor, care determină conținutul, locul, timpul începerii și finalizării lucrărilor, măsurile necesare de securitate, componența echipei și persoanele responsabile de îndeplinirea acestora;

întreprinderea de rețele electrice (ÎRE) – întreprinderea care exploatează rețelele electrice;

proprietarii de pământ – agenți economici și persoane fizice, în folosința cărora se află pământurile din zona de protecție a LEA și a LEC.

II. PRINCIPII DE BAZĂ

3. Pentru asigurarea integrității, crearea condițiilor normale de exploatare a rețelilor electrice și prevenirea accidentelor, se vor repartiza terenuri speciale, se vor stabili zonele de protecție, distanțele minime acceptabile de la rețelele electrice pînă la clădiri, construcții, suprafețele terestre și de apă, se vor delimita fișiile curățate de arbori în masivele păduroase și plantații.

4. În timpul construcției și exploatării rețelilor electrice terenurile se vor repartiza în modul stabilit de legislație.

5. Terenurile, aflate în zonele de protecție a rețelilor electrice, nu vor fi luate de la proprietarii de pământ, dar vor fi folosite de aceștia pentru lucrări agricole și alte lucrări cu respectarea strictă a prezentului Regulament.

Proprietarii terenurilor agricole, pe teritoriul cărora sînt trasate LEA și LEC, sînt obligați să întreprindă măsurile necesare privind asigurarea integrității acestor linii.

6. Personalul tehnic, mijloacele de transport și mecanismele ÎRE au acces liber la rețelele electrice pentru îndeplinirea lucrărilor de reparație și exploatare. Dacă rețelele electrice sînt amplasate în teritoriile zonelor interzise și ale obiectivelor speciale, agenții economici sînt obligați să elibereze echipelor de întreținere a rețelilor permise de executare a lucrărilor în orice timp al zilei.

În teritoriile oricăror obiective, terenuri cultivate, masive păduroase, parcuri, livezi și vii trebuie să fie prevăzute permanent căile de acces la rețelele electrice.

7. Întreprinderile, organizațiile și instituțiile, care execută lucrări ce necesită refacerea rețelilor electrice sau protejarea lor de deteriorări, sînt obligate să îndeplinească aceste lucrări din contul mijloacelor proprii, de comun acord cu ÎRE.

La construcția canalelor de irigație de colectare și drenare, la instalarea spalierelor pentru vița-de-vie și livezi, precum și la executarea altor lucrări, se va păstra accesul la rețelele electrice.

8. În documentația de proiect și deviz pentru construcția, reparația capitală, reconstrucția clădirilor și construcțiilor, în apropierea cărora sînt amplasate rețelele electrice, se vor prevedea măsuri, coordonate cu ÎRE, de asigurare a integrității rețelilor electrice.

9. În documentația de proiect și deviz pentru construcția, reparația capitală și reconstrucția obiectivelor, care pot fi surse de poluare sau coroziune a rețelilor electrice, vor fi prevăzute măsuri de limitare a poluării și coroziunii sau scoaterea rețelilor electrice din zona de poluare (coroziune).

10. Întreprinderile (organizațiile), cărora li se subordonează LEC, aflate în funcțiune sau în construcție, vor efectua măsurile de protecție a acestor linii de curenții vagabonzi.

11. Pe traseurile auto de categoriile I-IV, pe care circulă autovehicule și mecanisme, cu sau fără încărcătură, ce au o înălțime de peste 4,5 m de la suprafața drumului, în locurile de intersecție a drumurilor cu LEA, din ambele părți ale ei trebuie să fie instalate indicatoare care arată înălțimea admisibilă pentru mijloace de transport aflate în mișcare. Indicatoarele se instalează de organizația responsabilă pentru sectorul respectiv al drumului, de comun acord cu ÎRE.

Pe traseurile auto, în locurile de intersecție cu LEA-330 kV și de tensiune mai înaltă, serviciile respective de drumuri și secțiunile poliției rutiere, vor instala indicatoare rutiere prin care se interzice staționarea mijloacelor de transport în zonele de protecție a acestor linii.

12. În locurile de intersecție a liniilor de transport al energiei electrice cu râurile navigabile pe maluri trebuie să fie instalate indicatoare care arată înălțimea admisibilă a vaporului.

Indicatoarele se instalează în comun cu direcțiile de cale navigabilă și ÎRE.

13. Organele administrației publice locale sau alte persoane juridice, pînă la eliberarea autorizației de construcție a caselor de locuit, clădirilor și construcțiilor, sînt obligate să coordoneze în prealabil cu ÎRE locurile posibile de amplasare a acestor obiective.

14. Materialele privind amplasarea efectivă a rețelelor electrice, întocmite în modul stabilit, trebuie să se păstreze la ÎRE, care sînt obligate să prezinte organelor administrației publice locale și proprietarilor de pămînt interesați informații despre amplasarea efectivă pe teren a rețelelor electrice.

Amplasarea efectivă a rețelelor electrice trebuie trasată pe hărțile proprietarilor de pămînt, pe care le păstrează inginerul cadastral de la organele administrației publice locale sau de la organizațiile de cadastru funciar. În cazul în care hotarele de folosire a pămîntului se vor modifica, organele administrației publice locale vor informa despre aceasta ÎRE.

15. De-a lungul LEA ce traversează masivele păduroase și zonele verzi se vor trasa fîșii curățate de arbori, în conformitate cu "Normele de amenajare a instalațiilor electrice", aprobate de Minenergo URSS, recunoscut valabil pe teritoriul Republicii Moldova prin ordinul Ministerului Energeticii al Republicii Moldova nr.105 din 28 decembrie 2001. Defrișarea fîșiilor se va coordona cu agenții economici, la balanța cărora se află aceste plantații, în modul stabilit de lege.

16. Zborurile navelor aeriene, precum și alt tip de utilizare a spațiului aerian deasupra rețelelor electrice și în apropierea lor, proiectarea, construcția și exploatarea rețelelor electrice se vor efectua în conformitate cu legislația care reglementează folosirea spațiului aerian al Republicii Moldova.

17. În zonele de protecție a rețelelor electrice se interzice efectuarea, fără acordul în scris al ÎRE, a oricăror acțiuni ce pot conduce la perturbarea funcționării normale a rețelelor electrice, la deteriorarea acestora sau la accidente, și anume:

a) efectuarea construcțiilor, reparațiilor capitale, reconstrucțiilor sau demolarea clădirilor și construcțiilor;

b) executarea oricăror lucrări miniere, de încărcare-descărcare, dragare, dinamitare și ameliorare, plantarea și tăierea arborilor și arbuștilor, instalarea barajelor, spalierilor pentru vii și livezi;

c) trecerea automobilelor și mecanismelor, cu sau fără încărcătură, avînd o înălțime de peste 4,5 m de la suprafața drumului;

d) plantarea zonelor verzi cu plantații perene;

e) amplasarea stațiilor de alimentare a automobilelor și alte depozite de carburanți și lubrifianti;

f) aruncarea, sprijinirea sau legarea obiectelor străine de stîlpi sau conductoare electrice, urcarea pe stîlpi, blocarea accesului spre ei, aruncarea pe conductoare a zăpezii de pe acoperișuri;

g) formarea diverselor locuri de acumulare a gunoaielor;

h) depozitarea nutrețurilor, îngrășămintelor, paielor, lemnelor și altor materiale, aprinderea focului;

i) amenajarea terenurilor sportive, stadioanelor, tîrgurilor, stațiilor pentru transportul public, parcarilor pentru toate tipurile de mașini și mecanisme, organizarea diverselor manifestări cu antrenarea unui număr mare de oameni, care nu sînt angajați în executarea unor lucrări autorizate în modul stabilit;

î) lansarea zmeilor, modelelor sportive ale aparatelor de zbor, inclusiv a celor ghidate;

- j) staționarea tuturor mijloacelor de transport, cu excepția transportului feroviar (în zonele de protecție a LEA cu tensiuni de peste 330 kV);
- k) amenajarea cantonamentelor de câmp și a oborurilor;
- l) demolarea sau reconstrucția clădirilor, podurilor, tunelurilor, căilor ferate, șoselelor și altor construcții în locurile de traversare a liniilor electrice aeriene sau de amplasament al unităților de intrare și al instalațiilor de distribuție fără permutarea în prealabil a acestor linii și instalații din contul beneficiarilor construcțiilor, de comun acord cu ÎRE;
- m) sustragerea materialelor, aparatelor, echipamentelor și elementelor rețelelor electrice;
- n) utilizarea instalațiilor de aspresiune mobile (în zonele de protecție a liniilor de transport de energie electrică de 6-750 kV);
- o) aflarea persoanelor străine pe teritoriul sau în încăperile construcțiilor de rețele electrice, deschiderea ușilor și ferestrelor de la instalațiile rețelelor electrice, comutarea și racordarea rețelelor electrice;
- p) lichidarea sau blocarea căilor de acces la obiectivele rețelelor electrice;
- r) împușcarea păsărilor aflate pe pilonii sau conductoarele LEA;
- s) pescuitul și prinderea altor viețuitoare acvatice, extragerea plantelor acvatice cu unelte subacvatice, organizarea vadurilor de adăpare, spargerea și colectarea gheții în zonele de protecție a liniilor electrice subacvatice;
- ș) efectuarea lucrărilor terasiere în apropierea LEC subterane la o adâncime de peste 0,3 m, iar pe terenuri arate - la o adâncime de 0,45 m, nivelarea solului cu buldozere și excavatoare;
- t) executarea lucrărilor cu mecanisme de percuție, aruncarea unor greutăți de peste 5 tone, evacuarea substanțelor caustice și corozive, precum și a carburanților și lubrifianților;
- ț) aruncarea ancorei, trecerea cu ancore, lanțuri, sonde, plase și traluri aruncate în zonele de protecție a liniilor de cablu subacvatice cu transport de energie electrică.

III. MODUL DE EFECTUARE A LUCRĂRILOR ÎN ZONELE DE PROTECȚIE A REȚELELOR ELECTRICE

18. Toate tipurile de lucrări în zonele de protecție se vor executa numai cu acordul ÎRE, și anume:

- a) la utilizarea mecanismelor pentru îndeplinirea lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor electrice agenții economici și persoanele fizice sînt obligate să coordoneze cu ÎRE, cel puțin cu 12 zile pînă la începerea lucrărilor, data, condițiile și modul de realizare a acestor lucrări, care vor asigura integritatea rețelelor electrice;
- b) lucrările executate cu macarale în limitele zonei de protecție a LEA sau în limitele de întrerupere a circuitelor, stabilite prin Regulamentul de protecție a rețelelor electrice, se vor efectua conform permisului de acces;
- c) în cazul necesității executării lucrărilor de terasament în zona de protecție a LEC, agenții economici și persoanele fizice sînt obligate să coordoneze cu ÎRE în scris, în decurs de 3 zile, posibilitatea executării în siguranță a acestor lucrări și a integrității rețelelor electrice;
- d) la executarea lucrărilor de dinamitare, de construcție și altor lucrări din apropierea zonelor de protecție a rețelelor electrice, lucrări ce pot provoca deteriorarea acestora, agenții economici și persoanele fizice executante sînt obligate, cu 12 zile înainte de executarea acestor lucrări, să coordoneze cu ÎRE condițiile și modul de executare, asigurînd integritatea rețelelor electrice.

19. ÎRE, în posesia cărora se află rețelele electrice ce traversează masivele împădurite, parcurile, livezile și alte plantații multianuale, prin care sînt făcute poteci pentru rețelele electrice, sînt obligate:

- a) să întrețină fișiile curățate de arbori în stare de siguranță contra incendiilor;
- b) să mențină lățimea fișiilor în limitele prevăzute de proiectele de construcție a rețelelor electrice, prin defrișarea copacilor (arboreșilor) și prin alte metode;
- c) să taie copacii care cresc alături de fișiile curățate de arbori și pun în pericol, prin căderea acestora peste conductoare, stâlpii și alte elemente ale rețelelor electrice;
- d) să taie sau să reteze copacii, ce depășesc înălțimea de 4 m, din fișiile curățate de arbori.

Lucrările sus-menționate se efectuează de către ÎRE sau, de comun acord - de către întreprinderile, organizațiile sau cetățenii, la balanța cărora se află aceste plantații multianuale, în modul stabilit de ÎRE, cu achitarea cheltuielilor din contul acesteia.

20. Lucrările planificate de reparație, întreținere tehnică și reconstrucție a rețelelor electrice, care traversează terenurile agricole, se vor efectua cu acordul proprietarilor de pământ și, de regulă, în perioada când aceste terenuri nu sînt ocupate de culturile agricole sau când este posibilă asigurarea integrității acestor culturi agricole.

Lucrările de prevenire a avariilor sau de lichidare a consecințelor acestora în rețelele electrice se vor efectua în orice timp al anului, fără acordul proprietarilor de pământ, însă cu avizarea obligatorie a acestora despre lucrările executate.

Proprietarii de pământ sînt obligați să asigure accesul liber al personalului și mecanismelor la rețelele electrice.

În toate cazurile, după executarea lucrărilor, ÎRE vor readuce terenurile agricole în starea utilă pentru folosirea lor conform destinației și vor compensa daunele cauzate prin executarea lucrărilor. Daunele beneficiarilor de pământ se determină în modul stabilit de legislația Republicii Moldova.

21. Lucrările planificate de reparație și reconstrucție a LEC, care cauzează distrugerea suprafeței drumurilor, pot fi efectuate numai după coordonarea anticipată a executării lor cu secțiile respective ale poliției rutiere și cu agenții economici, în gestiunea cărora se află drumurile auto, iar în limitele orașelor și altor localități - și cu organele administrației publice locale. Condițiile de executare a lucrărilor trebuie să fie puse de acord cu 3 zile înainte de începerea lucrărilor.

În cazuri excepționale, se permite îndeplinirea lucrărilor de reparație a LEC, care provoacă deteriorarea suprafeței drumurilor, fără coordonarea preliminară, dar numai după avizarea secțiilor respective ale poliției rutiere și agenților economici, în competența cărora se află drumurile indicate, iar în limitele orașelor și altor localități - după avizarea organelor administrației publice locale.

Organizațiile care execută lucrările menționate sînt obligate să amenajeze căi de ocolire a locurilor de lucru cu instalarea indicatorilor de prevenire pentru transport și pietoni și, după terminarea lucrărilor, să niveleze terenul și să restabilească învelișul drumurilor.

22. În cazul deteriorării rețelelor electrice, în urma calamităților naturale, și în scopul prevenirii deteriorării lor, organele administrației publice locale, în limitele împuternicirilor lor, pot să mobilizeze, în funcție de necesitate, întreprinderile, organizațiile, instituțiile, cetățenii și mijloacele de transport, mecanismele, utilajele speciale și materialele acestora la efectuarea lucrărilor de prevenire și lichidare a deteriorărilor rețelelor electrice.

Achitarea lucrărilor executate și compensarea costului resurselor materiale consumate le vor efectua ÎRE.

23. În zonele de protecție a rețelelor electrice și din apropierea acestora agenții economici și persoanele fizice sînt obligate să execute cerințele lucrătorilor ÎRE, orientate spre asigurarea integrității rețelelor electrice și prevenirea accidentelor.

În zonele de protecție a rețelelor electrice ÎRE are dreptul să sisteze lucrările executate de alte întreprinderi, organizații, instituții sau de cetățeni, dacă sînt încălcate prevederile prezentului Regulament.

24. Lucrările cu macarale sau cu dispozitive de ridicare (turle), destinate ridicării persoanelor cu diverse instrumente și materiale la înălțimi din apropierea LEA, se vor efectua în conformitate cu "Normele de amenajare și exploatare inofensivă a macaralelor de ridicat" și cu "Normele de amenajare și exploatare inofensivă a dispozitivelor de ridicare (turlelor)", aprobate de organele Gosgortehnadzor URSS, recunoscute valabile pe teritoriul Republicii Moldova prin ordinul Ministerului Energeticii nr.105 din 28 decembrie 2001, și sînt obligatorii pentru toate ministerele, departamentele și agenții economici, indiferent de forma lor de proprietate, precum și pentru persoanele fizice.

25. ÎRE va coordona cu întreprinderile și organizațiile respective modul de întreținere tehnică și reparație a rețelelor electrice din teritoriile întreprinderilor industriale și ale altor întreprinderi, în locurile de intersecție cu căile ferate și drumurile auto, în zonele din apropierea aeroporturilor.

IV. DISPOZIȚII FINALE

26. În cazul deteriorării rețelelor electrice de către agenții economici și persoanele fizice, culpabilii sînt obligați să compenseze daunele pricinuite ÎRE.

Actele cu privire la daunele cauzate vor fi întocmite de persoanele responsabile ale ÎRE, în termen de 3 zile, cu participarea reprezentanților organelor administrației publice locale și înaintate părții culpabile pentru compensarea daunei cauzate în curs de 15 zile. Dacă persoana culpabilă va refuza să achite suma prejudiciului, materialele vor fi înaintate în instanța de judecată.

27. În cazurile de delapidare a materialelor, aparatelor, utilajelor și altor elemente din rețelele electrice, ÎRE urmează, în conformitate cu legislația în vigoare, să efectueze, în termen de 5 zile, cercetări din oficiu, să întocmească actele necesare pentru a le înainta organelor locale ale Ministerului Afacerilor Interne și organizației superioare de alimentare cu energie electrică.

28. Persoanele oficiale sau cetățenii care au încălcat prevederile prezentului Regulament, perturbînd astfel funcționarea normală a rețelelor electrice sau care au sustras materiale, utilaje și elemente din rețelele electrice, vor fi trași la răspundere administrativă și penală în conformitate cu legislația în vigoare.